

- 6.6.3 Najdi kritérium, podle nějž lze následující choroby rozdělit do dvou skupin.

chřipka
spalničky
tuberkulóza
tetanus
neštovice
angína
salmonelóza
žloutenka

⌘ ----- ↓ PŘED KOPÍROVÁNÍM PRO ŽÁKY OD TOHOTO MÍSTA ZAKRÝT ↓ ----- ⌘

Správná odpověď: Choroby lze rozdělit podle toho, zda je vyvolávají bakterie, nebo viry.

Bakterie – tuberkulóza, tetanus, angína, salmonelóza. Viry – chřipka, spalničky, neštovice, žloutenka.

Komentář: Úlohu lze zjednodušit tím, že žákům sdělíme kritérium třídění (jsou způsobeny bakteriemi/viry) nebo to, že obě skupiny mají být stejně početné.

- 6.6.4 Jirka uviděl na přechodu ležet ženu. Řekla mu, že uklouzla. Poskytl jí první pomoc a přivolanému lékaři záchranné služby sdělil: „Paní se asi smekla na bílém pruhu přechodu.“

Jeho tvrzení je:

- A. pozorování
B. závěr
C. teorie
D. hypotéza
E. předpověď

⌘ ----- ↓ PŘED KOPÍROVÁNÍM PRO ŽÁKY OD TOHOTO MÍSTA ZAKRÝT ↓ ----- ⌘

Správná odpověď: D – Jirka vyslovil hypotézu. Vycházel ze znalosti vlastností přechodů. Natřené bílé pruhy jsou díky nanesené barvě hladké. Je na nich proto menší tření než na tmavých, které tvoří holý asfalt. Proto k uklouznutí na přechodu pro chodce spíše dojde na jeho natřené bílé části. Odpovědi A, E nemohou být správné, časově neodpovídají popsané situaci. Jirka si všiml ženy, až když ležela.

Typická chybná odpověď: A. Uvedení této varianty ukazuje na nedostatečné porozumění při četbě úlohy.

Komentář: Úloha vyžaduje pochopení základních pojmů z oblasti metodologie vědy a čtení s porozuměním vedoucí k pochopení časového sledu událostí. Žáci využívají při řešení představivost (vzhled přechodu) a aplikují vědomosti o tření. Kombinují svoji praktickou zkušenost, znalosti o tření, prokazují porozumění příčinným vztahům.